

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/119/2012
Identifikačné číslo spisu:	1010202202
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1010202202.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky Mgr. H. A., bytom L. XX, L., zastúpenej JUDr. Mgr. Rudolfom Martančíkom, Nábr. Ludvíka Svobodu 36, Bratislava proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 10. apríla 2012, č. k. 8Sd/122/2010-15, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 10. apríla 2012, č. k. 8Sd/122/2010-15 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie z 19. októbra 2010 číslo XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľky o starobný dôchodok ku dňu 8. júna 2007. Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že obdobie dôchodkového poistenia od 11. augusta 1969 do 31. januára 1990 zaradené do II. kategórie funkcií ako aj obdobie od 15. februára 1995 do 30. decembra 2000 boli navrhovateľke zhodnotené pre nárok na výsluhový príspevok, ktorý sa považuje za výsluhový dôchodok a preto sa nepovažuje za obdobie dôchodkového poistenia získané pre nárok na dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení; keďže navrhovateľka získala v civilnom zamestnaní len obdobie dôchodkového poistenia zaradené do III. pracovnej kategórie, nevznikol jej nárok na dôchodok podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. znížením dôchodkového veku. Na tom základe dospel k záveru, že odporkyňa pri posudzovaní nároku navrhovateľky postupovala správne a preto jej rozhodnutie potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka. Namietala, že služobný pomer v policajnom zbore ukončila 31. januára 1990 po vykonanej službe v rozsahu 20 rokov a 179 dní v II. kategórii funkcií, v rokoch 1995 až 2000 bola príslušníčkou SIS (služba v trvaní 5 rokov a 321 dní). Od 1. januára 2001 jej bol priznaný výsluhový príspevok, ktorý bol podľa § 124 zákona č. 328/2002 Z. z. od 1. júla 2002 prevedený na výsluhový dôchodok. Skutočnosť, že služba v bezpečnostných zboroch bola

zaradená do II., resp. do I. kategórie funkcií, nemala žiaden vplyv na uvedený výsluhový príspevok. Výkonom služby po dobu viac ako 20 rokov v II. kategórii funkcií súčasne podľa § 132 ods. 1 písm. b) zák. č. 100/1988 Zb. splnila podmienku vzniku nároku na starobný dôchodok z II. kategórie funkcií dosiahnutím veku 57 rokov a tento nárok jej zostal zachovaný podľa ustanovenia § 274 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. Vo všeobecnom systéme (v civilnom zamestnaní) získala viac ako 10 rokov poistenia a preto jej nárok na starobný dôchodok vznikol dovŕšením veku 57 rokov, teda dňom 8. júna 2007. Poukázala tiež na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. júna 2009, sp. zn. 9So/112/2009, v zmysle ktorého odporkyňa mala žiadosti o priznanie starobného dôchodku od 8. júna 2007 vyhovieť. Podľa názoru navrhovateľky nie je rozhodujúce, že služba v bezpečnostných zboroch bola zaradená do I. a II. kategórie funkcií a nie do I. a II. pracovnej kategórie, pretože z hľadiska zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení išlo o inštitúty porovnateľné a pri splnení zákonných podmienok navzájom sčítateľné (napr. pri vykonávaní civilného zamestnania v I. (II.) pracovnej kategórii a následne pri vykonávaní služby v I.(II.) kategórii funkcií. Domnieva sa preto, že napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zakladá nerovnosť občanov pred zákonom, pretože kategórie funkcií i pracovné kategórie boli inštitútmi jednotného systému sociálneho zabezpečenia.

Odporkyňa odvolanie navrhovateľky nepovažovala za opodstatnené a navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Podľa jej názoru navrhovateľka v civilnom zamestnaní (všeobecný systém dôchodkového poistenia) získala obdobie dôchodkového poistenia zaradené len do III. pracovnej kategórie, nevznikol jej preto nárok na dôchodok podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení znížením dôchodkového veku. Odporkyňa má za to, že výkon služby v II. kategórii funkcií a zamestnanie v II. pracovnej kategórii, nie sú ekvivalentné a nemožno ich stotožňovať, resp. zamieňať. Zákon č. 461/2003 Z. z. s výkonom služby v II. kategórii funkcií preto nespája nárok na znížený dôchodkový vek, ako je to v prípade zamestnania v II. pracovnej kategórii (pri civilnom zamestnaní). Ak by zákonodarcia mienil zachovať na účely zníženia dôchodkového veku vo všeobecnom systéme aj pracovné činnosti vykonávané v osobitnom systéme, ktoré boli zaradené do zvýhodnenej kategórie funkcií, uviedol by to v predmetnom prechodnom ustanovení. Nie je preto možné znížiť vekovú podmienku pre dovŕšenie dôchodkového veku, dôchodkový vek navrhovateľka dovŕšila až 8. septembra 2008.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), dospejúc k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva.

Podľa § 157 ods.2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Procesným právom účastníka je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Krajský súd v napadnutom rozsudku neuviedol, akými úvahami sa pri preskúmaní rozhodnutia

odporkyne riadil a ako vec právne posúdil; bez ďalšieho citoval len zákonné ustanovenia a uviedol časť z písomného vyjadrenia odporkyne a konštatoval, že postupovala správne, pričom sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal s tvrdeniami účastníkov, predovšetkým s námietkami navrhovateľky ohľadom toho, že obdobie vykonávanej služby sa síce zohľadnilo pre nárok a výšku výsluhového príspevku, avšak nebolo zohľadnené zaradenie služby do II. kategórie funkcií. Z obsahu spisového materiálu krajského súdu, sp. zn. 8Sd/122/2010 navyše vôbec nevyplýva, akým spôsobom krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne z 19. októbra 2010 číslo XXX XXX XXXX X, ktoré do jeho spisu nebolo založené a krajský súd si dávkový spis odporkyne nevyžiadal a ani zo zápisnice z pojednávania nevyplýva, že by mu spis a rozhodnutie boli predložené, a že by sa s ich obsahom oboznámil. Taký postup odporuje ustanoveniu § 250d ods. 1 O.s.p.

Námietku navrhovateľky, že odporkyňa nerešpektovala rozhodnutie najvyššieho súdu zo dňa 30. júna 2009, sp. zn. 9So/112/2009, krajský súd nepovažoval za opodstatnenú, lebo odvolací súd uložil vo svojom rozhodnutí odporkyni opätovne posúdiť nárok navrhovateľky. Krajský súd vyslovil názor, že ak by najvyšší súd uložil odporkyni, aby navrhovateľke od 8. júna 2007 starobný dôchodok priznala, potom by súčasne neuviedol, že navrhovateľka má možnosť požiadať o starobný dôchodok aj od dovŕšenia dôchodkového veku podľa § 65 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z. Tento názor krajského súdu je nesprávny. Uvedeným zrušujúcim rozsudkom najvyšší súd odporkyni uložil znovu posúdiť nárok navrhovateľky na starobný dôchodok ku dňu 8. júna 2007 a znovu rozhodnúť aj so zohľadnením doby služby v policajnom zbore a SIS a zohľadnením doby služby vykonávanej v II. kategórii funkcií, pričom v novom konaní je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu.

Odvolací súd poukazuje na to, že v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 9So/112/2009 z 30. júna 2009, je jednoznačne vyslovený právny názor, že navrhovateľke ku dňu 8. júna 2007 nebola priznaná žiadna výsluhová dávka podľa zákona č. 328/2002 Z. z. a preto dobu služby v policajnom zbore a SIS, nemožno vylúčiť z obdobia dôchodkového poistenia, a že záver odporkyne, že doba služby sa nepovažuje za dobu poistenia, nezodpovedá zákonu.

K tvrdeniu odporkyne, že zákon č. 461/2003 Z. z. s výkonom služby v II. kategórii funkcií nespája nárok na znížený dôchodkový vek ako je to v prípade zamestnanca vo zvýhodnenej pracovnej kategórii, pretože tento pojem nepozná (neuvádza ho v ustanovení § 274 zákona) považuje najvyšší súd za potrebné uviesť, že ustanovenie § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. vychádza zo zásady zachovania získaných nárokov a zákon v nich rešpektuje predchádzajúcu platnú právnu úpravu, t. j. zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie za dobu pred 1. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b) až h).a ods.4 zákona č. 100/1988 Zb. Koho treba považovať vojakov z povolania zákon č. 100/1988 Zb ustanovuje v § 129 .

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods.1 písm. f) O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu zachovať zákonný postup, zadovážiť si napadnuté rozhodnutie a kompletný spisový materiál odporkyne, riadne preskúmať, či napadnuté rozhodnutie odporkyne je v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v rozsudku sp. zn. 9So/112/2009 z 30. júna 2010, pričom sa oboznámi s jeho celým obsahom a až potom vo veci znovu rozhodne, svoje rozhodnutie náležite odôvodní a vysporiada sa aj so všetkými námietkami navrhovateľky. V novom rozhodnutí rozhodne znovu aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok